

مرکز نشر دانشگاهی در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی استان قم

[Qom Medical University Press]

(QMUP)

آیین نامه انتشارات :

مقدمه :

رسالت و جایگاه دانشگاه علوم پزشکی قم در ارتقاء روح تحقیق و تتبع و افزایش کمی و کیفی سطح آموزش و پژوهش، ایجاب می‌کند تا با تعیین چارچوب و برنامه مشخص در زمینه تسهیل در امر چاپ، کیفیت پذیرش و نشر آثار نحوه انعقاد قرارداد، تعیین حقوق صاحب اثر و دانشگاه، قیمت‌گذاری، فروش، اهداء و نظایر آنها نسبت به چاپ و انتشار آثار ارزنده علمی مؤلفین، مترجمین و محققین همت گمارد. بدین لحاظ آئین نامه ای به شرح ذیل تنظیم می‌گردد.

ماده ۱- اهداف:

- ۱-۱ بررسی، ارزیابی و انتشار کتب دانشگاهی اعم از تألیف و ترجمه، بمنظور تسهیل و ارتقاء کیفی امر آموزش و پژوهش اساتید و دانشجویان
- ۲-۱ فراهم آوردن زمینه‌های تولید، نشر و توزیع کتابها و نشریات سودمند و عرضه آنها با قیمت مناسب و عادلانه
- ۳-۱ بررسی و ارزیابی در صدور مجوز اولیه جهت انتشار مجلات علمی وابسته به دانشگاه

ماده ۲- تعاریف :

- ۱-۲ **دانشگاه:** در این آیین نامه، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم بطور اختصار دانشگاه نامیده می‌شود.
- ۲-۲ انتشارات دانشگاه: انتشارات دانشگاه عبارت است از کلیه آثاری که از طرف دانشگاه علوم پزشکی قم منتشر شده و روی جلد آن آرم دانشگاه، شماره ترتیب و عبارت انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم چاپ گردد.
- ۳-۲ **شورا:** منظور شورای انتشارات دانشگاه می‌باشد.
- ۴-۲ **اثر:** منظور از اثر هر گونه تألیف، تصنیف ترجمه، گردآوری، تنظیم، تحشیه و تصحیح متون و هر گونه پژوهشی است که طبق نظر شورای انتشارات دانشگاه ارائه نماید

۲-۵ صاحب اثر: منظور از صاحب اثر شخص یا اشخاصی حقیقی و حقوقی است که اثر را به یکی از صورت مذکور در بند قبل به شورای انتشارات دانشگاه ارائه نماید.

۲-۶ حق الزحمه صاحب اثر: مبلغی است که در ازای انجام خدمات موضوع بند ۱-۴ طبق قرارداد و بر اساس مقررات مالی و تصویب نامه‌های جاری از طرف انتشارات دانشگاه به صاحب اثر پرداخت می‌شود.

۲-۷ قرارداد: سندی که برای چاپ اثر بین دانشگاه و صاحب اثر تنظیم، مبادله و امضاء می‌گردد.

ماده ۳ - شورای انتشارات:

۳-۱ ترکیب شورا:

- معاون پژوهشی دانشگاه بعنوان رئیس شورا
- مدیر امور پژوهشی دانشگاه بعنوان دبیر شورا:
- شش تا هشت نفر از اعضاء هیأت علمی صاحب نظر به پیشنهاد معاون پژوهشی و تصویب رئیس دانشگاه
- ۳-۲ اعضاء شورا با حکم رئیس دانشگاه به مدت دو سال به عضویت شورا منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است.
- ۳-۳ غیبت غیر موجه اعضاء شورا در بیش از سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب به منزله استعفاء تلقی شده و مراتب توسط معاون پژوهشی جهت تعیین جانشین به رییس دانشگاه گزارش می‌گردد.
- ۳-۴ جلسات شورا با حضور دو سوم اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با رأی اکثریت حاضر معتبر خواهد بود.
- ۳-۵ رئیس شورا می‌تواند در صورت نیاز از سایر افراد صاحب نظر به منظور اظهار نظر مشورتی و بدون حق رأی جهت شرکت در جلسات دعوت به عمل آورد.
- ۳-۶ درباره افراد مدعو که برای مشاوره و بررسی در جلسات شورا حضور می‌یابند، دانشگاه می‌تواند مبلغی بعنوان حق الزحمه، بر اساس مصوبه شورای انتشارات پرداخت نماید.

۳-۷ حدود وظایف و اختیارات شورا:

- تعیین اولویتهای انتشارات علمی دانشگاه
- تهیه و تصویب آیین نامه‌های اجرایی انتشارات و تجدید نظر و پیشنهاد هر گونه اصلاح در آیین نامه به ریاست دانشگاه
- تهیه و تنظیم قراردادهای مربوط به حقوق صاحب اثر و تجدید چاپ
- تهیه و تنظیم فرمهای مربوط به بررسی آثار پیشنهادی
- بررسی و ارزیابی علمی آثار اعضاء هیأت علمی، پژوهشگران و دانشجویان با بهره‌گیری از نظریه کارشناسی متخصصان مرتبط
- اتخاذ تصمیم در مورد چاپ، تجدید چاپ، حق الزحمه تألیف، ترجمه، گرد آوری، ویرایش، تیراژ، قیمت‌گذاری و تخفیف بهای آثار منتشره
- تعیین میزان حق الزحمه هیأت تحریریه نشریات
- نظارت بر حسن اجرای قراردادهای چاپ و نشر، فرآیند چاپ و انتشار، توزیع و فروش نشریات
- حمایت حقوقی از مؤلفین و مترجمین در موارد استفاده غیر مجاز از آثار ایشان با ارجاع و ارائه نظریه کارشناسی به دفتر حقوقی و امور قراردادها
- بررسی علمی و نقد کتاب معرفی شده و یا منتشره در زمینه علوم پزشکی از طریق ناشرین خصوصی جهت اعلام نظریه به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

▪ تصویب مقررات مربوط به اهداء و مبادله آثار منتشره

ماده ۴- اداره انتشارات:

۴-۱ اداره انتشارات از نظر تشکیلاتی یکی از واحدهای تابعه و تحت نظارت معاونت پژوهشی دانشگاه است.
۴-۲ تشکیلات متناسب با فعالیت اداره انتشارات، در دانشگاه پیش بینی می‌شود.

ماده ۵- شرایط عمومی پذیرش و نشر:

۵-۱ شورا هر نوع اثر علمی و تخصصی را در زمینه علوم پزشکی، فرهنگ و معارف از طرف اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم یا سایر دانشگاه‌ها، مؤسسات، دانشمندان، محققان و مؤلفین با رعایت مفاد آیین نامه انتشارات دانشگاه برای چاپ و نشر می‌پذیرد.

۵-۲ صاحبان آثاری که مایل به چاپ آثار خود در انتشارات دانشگاه می‌باشند، لازم است دو نسخه کامل تایپ و طلق و شیرازه شده از اثر خود به همواره فرم خودارزیابی که بایستی به امضاء نویسنده اول کتاب رسیده باشد را به منظور رسیدگی به انتشارات دانشگاه تحویل نمایند.

۵-۳ آثاری که برای چاپ یا تجدید چاپ به انتشارات دانشگاه ارائه می‌شوند، ابتدا در شورای انتشارات مطرح و در صورت تأیید اولیه مبنی بر چاپ اثر، جهت ارزیابی برای داوران ارسال می‌گردد.
تبصره: در مواردی که صاحب اثر از رتبه علمی بالایی برخوردار است، در مورد نحوه ارسال اثر به ارزشیابی، شورای انتشارات موردی تصمیمگیری خواهد کرد.

۵-۴ تعداد داوران هر کتاب حداقل دو نفر بوده که توسط شورا انتخاب می‌گردد.

۵-۵ داوران می‌بایست نتیجه ارزشیابی را حداکثر ظرف سه هفته به اداره انتشارات ارسال نمایند .

۵-۶ صاحب اثر میبایست پس از اعلام نتیجه ارزشیابی ، نظرات داوران را در مدت تعیین شده توسط شورا اعمال و اثر را به اداره انتشارات ارائه دهند .

۵-۷ پس از اعمال نظرات داوران توسط صاحب اثر ، اثر مجدداً جهت بررسی چگونگی اعمال اصلاحات ، برای یکی از داوران ارسال می‌گردد . داور می‌بایست حداکثر ظرف مدت یک هفته نتیجه را به اداره انتشارات ارسال نمایند .

۵-۸ شورای انتشارات لازم است حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تاریخ تسلیم هر اثر نتیجه بررسی و نظر شورای انتشارات را در خصوص چاپ آن به اطلاع صاحب اثر برساند .

۵-۹ پس از بررسی نظرات داوران شورای انتشارات مختار است با در نظر گرفتن امکانات و صلاحدید نسبت به صدور مجوز چاپ اثر در یکی از اشکال زیر اقدام نماید .

▪ تصویب چاپ کتاب با هزینه دانشگاه و درج آرم دانشگاه در روی جلد کتاب .

▪ تصویب چاپ کتاب با هزینه شخصی متقاضی (مولف / مترجم) و درج آرم دانشگاه در روی جلد کتاب.

۵-۱۰ جهت تصویب و ارائه مجوز چاپ از طرف شورا ، اثر باید دارای شرایط زیر باشد :

▪ عنوان اثر باید در حیطه موارد مذکور در آئین نامه انتشارات باشد .

▪ اثر ارائه شده باید با مدرک تحصیلی یا شغل صاحب اثر تناسب لازم را داشته باشد .

▪ اثر از محتوای علمی مناسب و در خور نیاز های دانشگاه برخوردار باشد .

۵-۱۱ کتابهایی که با هزینه صاحب اثر وبا آرم دانشگاه به چاپ می‌رسند فقط برای یک داور ارسال می‌گردد .

- ۵- ۱۲ دانشگاه می تواند تعدادی از آثار ی که با هزینه صاحب اثر و با آرم دانشگاه به چاپ می رسند را باموافقت شورای انتشارات جهت نگهداری و یا توزیع از صاحب اثر خریداری نماید .
- ۵- ۱۳ در مورد هر اثر قرارداد جداگانه ای بین صاحب اثر و اداره انتشارات دانشگاه منعقد می گردد.
- ۵- ۱۴ اداره انتشارات مجاز است هرنوع اصلاح انشایی و املائی را که لازم بداند در کتابها به عمل آورد .
- ۵- ۱۵ در موارد ضروری اداره انتشارات می تواند بانظر شورای انتشارات نسبت به تجدید چاپ کتب درسی که در انتشارات دانشگاه چاپ شده اقدام نماید .
- ۵- ۱۶ تنظیم شناسنامه و مسئولیت ویرایش ادبی کتاب با شورای انتشارات است . در مورد ویرایش علمی و فنی توسط ویراستار ، نسخه نهایی به رویت نویسنده اصلی خواهد رسید .
- ۵- ۱۷ اخذ تصمیم در مورد چگونگی چاپ ، نوع حروف ، قطع کتاب ، مشخصات جلد و تیراژ اثر با شورای انتشارات می باشد.
- ۵- ۱۸ به آثاری که توسط شورای انتشارات چاپ می شود یک شماره ترتیب و در صورت تجدید چاپ ، نشانگر دفعات چاپ اختصاص می یابد .
- ۵- ۱۹ دانشگاه می تواند از طریق مشارکت با موسسات یا ناشرین داخلی یا خارجی ، بر اساس قراردادی که به تصویب شورای انتشارات خواهد رسید اثری را منتشر کند و در این صورت روی کتب مذکور ، مشخصات انتشارات دانشگاه ثبت و در این صفحه و در پشت یا روی جلد ، عبارت « با همکاری ... » را قید نماید .
- ۵- ۲۰ کتابهایی از محل موقوفات و یا هدایای اشخاص ، با نام و شماره انتشارات دانشگاه قابل نشر است که متن آنها به تأیید شورای انتشارات دانشگاه رسیده باشد .

ماده ۶ - حقوق دانشگاه و حق الزحمه صاحب اثر

- ۶- ۱ مدت زمان واگذاری حقوق مادی صاحب اثر به دانشگاه از زمان عقد قرارداد پنج سال خواهد بود.
- ۶- ۲ حق الزحمه نویسنده با توجه به نوع کتاب و مرتبه علمی صاحب اثر، بین ۱۰ تا ۱۵ درصد قیمت پشت جلد کتاب به اضافه پنجاه جلد کتاب بصورت رایگان می باشد.
- تبصره یک: در مواردی که حق الزحمه صاحب اثر به دلایلی غیر از دلایل مذکور در تبصره های دو و سه، با تصویب شورا از ۱۵٪ قیمت پشت جلد کتاب بیشتر باشد، شورا می تواند معادل مازاد حق الزحمه متعلقه عین کتاب چاپ شده را پس از کسر هزینه توزیع از مبلغ پشت جلد، در اختیار صاحب اثر قرار دهد.
- تبصره دو: در صورت فروش ۵۰٪ از تیراژ کتاب ظرف مدت یکسال، ۵٪ دیگر از قیمت پشت جلد کتاب مضاف بر مبلغ حق الزحمه به صاحب اثر پرداخت خواهد شد.
- تبصره سه: در صورت فروش ۸۰٪ از تیراژ کتاب ظرف مدت دو سال ۱۰٪ دیگر از قیمت پشت جلد کتاب مضاف بر مبلغ حق الزحمه به صاحب اثر پرداخت خواهد شد.
- تبصره چهار: مشوقهای فروش کتاب بر اساس تیراژ یک هزار جلد محاسبه می گردد.
- ۶- ۳ در صورت تمایل شورای انتشارات دانشگاه، مقادیر فوق یعنی ۱۵٪ مازاد حق الزحمه صاحب اثر را می توان به قیمت پشت جلد کتاب اضافه کرد.
- ۶- ۴ در مورد کتابهایی که نویسندگان بیشتر از یک نفر باشند، میزان حق الزحمه یا کتب اهدایی، توسط شورا به نویسنده ای که فرم خود ارزیابی را تکمیل کرده است پرداخت می شود .

۵-۶ اداره انتشارات می تواند در صورت لزوم با موافقت صاحب اثر ، بجای حق الزحمه متعلقه ، عین کتاب چاپ شده را پس از کسر هزینه توزیع از مبلغ پشت جلد ، در اختیار صاحب اثر قرار دهد .

۶-۶ در صورت تصویب اثر در شورا ، هزینه تایپ و صفحه آرایی به قرار زیر به صاحب اثر پرداخت خواهد شد :

- متن ساده فارسی ۳۵۰۰ الی ۴۵۰۰ ریال
- متن لاتین ۳۵۰۰ الی ۵۰۰۰ ریال
- متن فرمول دار یا جدول دار ۴۰۰۰ الی ۵۵۰۰ ریال

۶-۷ شورا می تواند هزینه توزیع کتاب را با توجه به نوع کتاب بین ۳۰ تا ۵۰ درصد قیمت پشت جلد تعیین نماید .

۶-۸ حق الزحمه داوری اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم بین ۰/۵ تا ۱/۵ واحد با نظر اعضاء شورا تعیین می گردد.

۶-۹ حق الزحمه داوری اعضاء هیئت علمی دانشگاههای دیگر و همچنین داوران غیر هیئت علمی بین ۳۰۰۰۰۰ الی ۱۰۰۰۰۰۰ ریال با نظر اعضاء شورا تعیین می گردد.

تبصره : حق الزحمه های داوری فوق بر اساس داوری اول می باشد . در مرحله دوم داوری ۵۰٪ و در مرحله سوم ۲۵٪ حق الزحمه های داوری تعلق می گیرد .

۶-۱۰ حق الزحمه ویراستاری ادبی به ازای هر کلمه ۳۰ تا ۳۵ ریال با نظر اعضاء شورا می باشد .

قابل ذکر است قیمت های فوق بر اساس هر صفحه در قطع وزیری ، و قابلیت بازنگری سالانه توسط شورا را دارا می باشد.

ماده ۷- اهداء ، فروش و مبادله :

۷-۱ دانشگاه می تواند به تعداد حداکثر ۱۵٪ شمارگان هر عنوان کتاب منتشره خود را با نظر دبیر شورای انتشارات به سایر دانشگاهها ، موسسات تحقیقاتی ، مراکز و انجمن های علمی _ اجتماعی کشور اهداء نماید .

تبصره : اهداء کتاب منتشره علاوه بر ۱۵٪ فوق به مقدار مورد نیاز به کتابخانه های دانشکده ها و مراکز زیر نظر دانشگاه علوم پزشکی قم با نظر دبیر شورای انتشارات بلامانع است .

۷-۲ دبیر شورای انتشارات دانشگاه می تواند نسخه هایی از کتاب را جهت شرکت در مسابقات نظیر بهترین کتاب سال و غیره ارسال نماید

۷-۳ اداره انتشارات دانشگاه مجاز است با تشخیص و تأیید شورا یا دبیر شورای انتشارات در فروش آثار خود ، به اعضاء هیئت علمی دانشگاه متبوع و سایر دانشگاهها و موسسات علمی و پژوهشی ، محققین ، کارشناسان شاغل و بازنشسته دانشگاه ، دانشجویان ، کتابخانه های عمومی ، نهادها ، موسسات انتشاراتی و کتابفروشی ، ارائه آثار منتشره در غرفه های اختصاصی فروش کتاب در نمایشگاهها ، کنگره ها و سمینارهای علمی تخفیف هایی را به میزان ۱۰ تا ۵۰ درصد قیمت پشت جلد تخصیص دهد .

۷-۴ دانشگاه مجاز است آن قسمت از انتشارات خود را که بیش از پنج سال از چاپ آن می گذرد ، با تخفیف خاصی که توسط شورای انتشارات مشخص می گردد ، عرضه نماید .

۷-۵ قیمت پشت جلد کتاب با توجه به فرمول ذیل محاسبه خواهد شد :

[[(حق الزحمه صاحب اثر + هزینه توزیع کتاب) - (۱) تعداد تیراژ] / کل هزینه های کتاب (تایپ ، چاپ ، ویراستاری و...)] = قیمت پشت جلد

۷-۶ اداره انتشارات می تواند حداکثر ۲۰٪ قیمت پشت جلد کتاب را بعنوان سود دانشگاه در نظر بگیرد .

۷-۷ اداره انتشارات دانشگاه ، مجاز است با تشخیص و تأیید شورا یا دبیر شورای انتشارات پس از انعقاد قرارداد ، کتب منتشره خود را با کتب منتشره ناشرین داخلی و خارجی مبادله نماید

ماده ۸ - موارد پیش بینی نشده :

▪ در موارد پیش بینی نشده در این آئین نامه ، نظر شورای انتشارات قابل اجراء می باشد .

واحد انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قم